

**DE TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE BALIES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL**

EERSTE KAMER

Openbare zitting van 7 december 2010

Inzake SLT 56 - 300810

Mevrouw X, advocaat aan de balie te Leuven, met kantoor te ...

In persoon verschijnend en bijgestaan door haar raadsman Mr. Y
op klachtdossier overgemaakt door:

de heer **Stafhouder van de Orde van Advocaten Balie Leuven**

en op vordering van:

de heer **Voorzitter van de Tuchtraad van Advocaten bij de zetel van het Hof van Beroep te Brussel**

I. DE PROCEDURE

Bij aangetekend schrijven van 13 september 2010 heeft de Voorzitter van de Tuchtraad Mr. X gedagvaard om te verschijnen voor de Tuchtraad op de zitting van dinsdag 5 oktober 2010 om 14.00 uur.

Op de openbare zitting van 5 oktober 2010 was Mr. X aanwezig, bijgestaan door haar raadsman Mr. Y. De behandeling gebeurde met open deuren.

De Stafhouder van de Orde van Advocaten Balie Leuven, werd gehoord in zijn verslag.

Mr. X werd door de Tuchtraad ondervraagd met betrekking tot de haar ten laste gelegde feiten en gedragingen. Haar raadsman werd gehoord in zijn pleidooien en overhandigde een schriftelijke conclusie, gedateerd op 5 oktober 2010.

De zaak werd in beraad genomen voor uitspraak op 7 december 2010 om 14.00 uur.

De procedure is overeenkomstig artikel 457bis van het Gerechtelijk Wetboek in het Nederlands gevoerd.

II. DE TOELAATBAARHEID VAN DE TUCHTVERVOLGING

Bij beslissing van 6 juli 2010 heeft Stafhouder Philippe Declercq een ambtshalve tuchtonderzoek geopend lastens Mr. X.

Op 26 augustus 2010 is, opnieuw ambtshalve, een bijkomend onderzoek geopend.

Mr. X is hiervan in kennis gesteld bij aangetekende zending van 6 juli 2010 en, wat het onderzoek van 26 augustus 2010 betreft bij aangetekende zending van 26 augustus 2010.

De feiten die aanleiding gaven tot het tuchtonderzoek werden aan Stafhouder Philippe Declercq ter kennis gebracht ingevolge een onderhoud met mevrouw V op 6 juli 2010 en bij brief van 25 augustus 2010 verstuurd door mevrouw W.

De tuchtprocedure is ingesteld binnen de verjaringstermijn van 12 maanden te rekenen van de kennisneming van de feiten door de tuchtrechtelijke autoriteit die bevoegd is om deze procedure op gang te brengen (artikel 474 Ger.W.)

Stafhouder Philippe Declercq voerde zelf het onderzoek.

Bij met redenen omklede beslissing van 30 augustus 2010 heeft Stafhouder Philippe Declercq de zaak verwezen naar de Voorzitter van de Tuchtraad.

De Voorzitter van de Tuchtraad voor Advocaten van de Ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep heeft bij aangetekend schrijven van 13 september 2010 Mr. X gedagvaard om voor de Tuchtraad te verschijnen op de zitting van 5 oktober 2010 om 14.00 uur te 1000 Brussel, Justitiepaleis, Poelaertplein, zaal 0.10.

De door artikel 459 § 1,2e lid Ger.W. op straffe van nietigheid voorgeschreven oproepingstermijn van minstens 15 dagen is geëerbiedigd.

De oproeping vermeldt de feiten die aan Mr. X worden ten laste gelegd.

De tuchtrechtelijke vervolging is aldus regelmatig ingesteld, en toelaatbaar.

III. DE TENLASTELEGGINGEN

Mr. X is gedagvaard om zich te verdedigen en uitspraak te horen doen over de volgende feiten:

A. Met betrekking tot het dossier V

1. Op 17 december 2007 duidt het Bureau voor Juridische Bijstand Mr. X aan om aan mevrouw V bijstand te verlenen in het kader van de tweedelijnsbijstand.

De aanstelling, gekend onder nummer BJBxxxxx/2007, vermeldt voor de procedure: jeugdrechtbank-procedure omgangsrecht en onderhoudsgeld. Het betreft een aanstelling met gedeeltelijke kosteloosheid (95,00 euro)

De procedure is ingeleid op 27.11.2007 en op 8 april 2008 is een tussenvonnissen uitgesproken. Mevrouw V schrijft op 7.5.2008 500,00 euro over op het rekeningnummer 630-xxxxxxx-xx, derdenrekening van Mr. X, met de vermelding “zaak T / V ter griffie betreft gerechtelijk onderzoek Mr. Q”.

Mr. X legt een verzoek tot kosteloze rechtsbijstand neer op 7.5.2008 waarna deze wordt toegekend bij beslissing van 8.5.2008.

Op 17 februari 2009 spreekt de jeugdrechtbank een vonnis uit.

2. Tegen dit vonnis wordt door de tegenpartij, de heer T, hoger beroep ingesteld.

In het kader van deze beroepsprocedure voor de Jeugdkamer van het hof van beroep te Brussel, vraagt Mr. X aan mevrouw V betaling van provisies.

3. Er is een correctionele procedure tegen mevrouw V i.v.m. het niet respecteren van het omgangsrecht met het minderjarig kind. Deze procedure leidt tot een vonnis op 25.9.2009 waartegen beroep wordt ingesteld.
4. Tenslotte is er nog een kort geding procedure. Hierin is Mr. X evenwel niet opgetreden.

Mevrouw V heeft klacht neergelegd. Zij is van oordeel is dat zij ten onrechte kosten en ereloon betaald heeft aan Mr. X aangezien deze was aangesteld in het kader van de tweedelijnsbijstand.

B. Met betrekking tot het dossier W

Mevrouw W heeft Mr. X geconsulteerd eind maart 2010 met het oog op haar verdediging in een zaak voor de correctionele rechtbank te Brussel op 28 april 2010.

De zaak werd gesteld voor uitspraak op 11 juni 2010.

Op 14 juli 2010 schrijft de administratie van de douane en accijnzen een brief aan mevrouw W in uitvoering en met verwijzing naar het vonnis van 11 juni 2010 waarbij betaling wordt gevraagd van 105.840,88 euro.

Mevrouw W betaalt aan Mr. X op 27 juli 2010 een bedrag van 250,00 euro voor de beroepsprocedure. Dezelfde dag schrijft Mr. X aan mevrouw W dat zij het bedrag terugstort omdat, na bespreking, mevrouw W geen hoger beroep wenste in te stellen.

Volgens mevrouw W was haar nochtans beloofd dat hoger beroep zou worden ingesteld.

C. De vastgestelde inbreuken op de deontologie

1. Met betrekking tot het dossier V

In de dagvaarding worden de volgende inbreuken weerhouden:

Schending van de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid, kiesheid en behoorlijke uitoefening van het beroep zoals bepaald in artikel 456 Ger.W. en van artikel 4 van het reglement van 11 december 2002 en art. 509/9, § 2, Ger.W.:

De aanstelling van de advocaat in het kader van de tweedelijnsbijstand, hier deze van 17 december 2007, geldt tot de volledige procedure is verlopen (vademeccum 1 september 2009, p. 30). De aanstelling stopt dus niet automatisch bij de beroepsprocedure.

Mr. X heeft minstens op 31.3.2009 en op 14.9.2009 een provisie van onkosten en ereloon gevraagd voor de jeugdzaak in graad van beroep.

Ook in eerste aanleg is 500,00 euro aangerekend als provisie op erelonen en dit via de inhouding van de voor de gerechtelijk deskundige gestorte kosten die, na het toekennen van de kosteloze rechtsbijstand, niet aan de deskundige verschuldigd was.

Ook de omstandigheid dat er geen staten van kosten en ereloon werden opgesteld, evenmin als een kwijting van ontvangst voor betaling werd gegeven en het feit dat derdengelden werden aangewend voor de betaling van ereloon zonder het schriftelijk op de hoogte brengen van de client is in strijd met de beginselen van de waardigheid, rechtschapenheid, kiesheid en behoorlijke beroepsuitoefening en inzonderheid, voor wat dat laatste betreft, het artikel 4 van het reglement van 11 december 2002.

2. Met betrekking tot het dossier W

Schending van de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid, kiesheid en behoorlijke uitoefening van het beroep zoals bepaald in artikel 456 Ger.W., en art. 508/9, § 2, Ger.W.:

Gelet op de aard van de zaak en de financiële implicaties ervan, diende Mr. X haar client schriftelijk op de hoogte te brengen van de inhoud van een correctioneel vonnis en de opportuniteit om al dan niet te berusten dan wel beroep aan te tekenen evenals de precieze termijn om beroep aan te tekenen.

Er is blijk gegeven van een onvoldoende informatieverstrekking zeker over de beroepstermijn.

Minstens is de indruk gewekt dat nog een beroepstermijn openstond, zo niet was het “vragen” en “ontvangen” van een provisie zinloos.

IV. BEOORDELING

1. Met betrekking tot het dossier V

Op 17 december 2007 heeft het Bureau voor Juridische Bijstand van de balie te Leuven Mr. X aangewezen om aan mevrouw V gedeeltelijk kosteloze bijstand te verlenen.

De aanstellingsbrief vermeldt de gedeeltelijk kosteloosheid en de taxatie wordt bepaald op 95,00 euro.

Tevens vermeldt de aanstellingsbrief dat de bijstand verleend wordt in een procedure voor de jeugdrechtbank inzake omgangsrecht en onderhoudsgeld.

De procedure voor de jeugdrechtbank is beëindigd bij vonnis van 17 februari 2009 en tegen dit vonnis is door de tegenpartij van mevrouw V hoger beroep ingesteld.

De tenlastelegging heeft vooral betrekking op de bijstand in de beroepsprocedure, die in de visie van stafhouder Declercq geen einde stelde aan de aanstelling maar, integendeel, als één geheel moet beschouwd worden met de procedure voor de jeugdrechtbank.

Hij verwijst hiervoor naar het vademecum van 1 september 2009, meer bepaald artikel 5.1.

Dit artikel voorziet : “Aan de juridische tweedelijnsbijstand komt een einde wanneer de aangestelde advocaat (alle) prestaties waarvoor hij werd aangesteld, heeft uitgevoerd (de advocaat mag zijn dossier pas afsluiten, wanneer de procedure helemaal is afgelopen)”.

Stafhouder Declercq geeft aan deze bepaling een uitgebreide interpretatie door de woorden “wanneer de procedure helemaal afgelopen is” uit te leggen als “wanneer de volledige procedure met inbegrip van de beroepsprocedure afgelopen is”.

Deze uitlegging wordt door Mr. X , niet gedeeld. Tijdens haar ondervraging verklaarde zij dat de beroepsprocedure niet onder de aanstelling valt.

De bijstand van de advocaten aan de minvermogenden is een ereplicht die door de advocaten, hiertoe aangesteld binnen de tweedelijnsbijstand, met de meeste zorg moet worden nageleefd.

Deze opdracht tot bijstand is door de wetgever aan de Orde van Advocaten toebedeeld in artikel 508 van het Gerechtelijk Wetboek.

Meer in het bijzonder bepaalt artikel 508/7 dat bij elke balie de Raad van de Orde van Advocaten de regels van de werking van het bureau voor juridische bijstand vastleggen.

De taak van de Raad van de Orde bestaat er dan ook in om deze regels op een duidelijke wijze aan haar leden toe te lichten.

Wanneer deze regels onduidelijk zijn en aanleiding geven tot een verkeerd gebruik – lees in sommige gevallen misbruik – komt het aan de Raad van de Orde toe om corrigerend en verduidelijkend op te treden.

Dit is in casu blijkbaar niet gebeurd.

De uitlegging die Stafhouder Declercq geeft aan artikel 5/1 van het vademecum, volgens dewelke “alle” procedures, met inbegrip van de beroepsprocedure (en dus

ook eventueel cassatieprocedure) begrepen zijn in de opdracht van Mr X, kan niet gevolgd worden.

In dit artikel kan immers gelezen worden dat de taak beëindigd is als de procedure helemaal afgelopen is, waarmee bedoeld kan worden de procedure waarvoor men volgens de aanstellingsbrief aangesteld is, zijnde in casu de procedure voor de jeugdrechtbank.

De onduidelijke bepaling in het vademecum kan niet in het nadeel van Mr. X uitgelegd worden nu deze er vanuit ging dat haar aanstelling een einde nam na het vonnis van de jeugdrechtbank.

Zij was immers aangesteld in de procedure voor de jeugdrechtbank.

De beroepsprocedure kadert niet binnen de aanstelling van 17 december 2007.

Nergens is aangetoond dat de correctionele procedure binnen de aanstelling van 17 december 2007, die beperkt was tot de procedure voor de jeugdrechtbank, dient begrepen te worden.

Mr. X heeft in het kader van de procedure voor de jeugdrechtbank via haar derdenrekening rond 8 mei 2008 een bedrag ontvangen van 500,00 euro, bestemd voor een deskundig onderzoek.

Dit bedrag moest niet betaald worden aan de deskundige omdat voor dit deskundig onderzoek gratis rechtsbijstand is gevraagd en bekomen.

Mr. X, hieromtrent ondervraagd, verklaarde dat zij het bedrag van 500,00 euro aangewend heeft in de correctionele zaak.

Deze uitleg is weinig geloofwaardig gelet op het tijdsverschil tussen de datum van ontvangst van de fondsen en het vermoedelijke tijdstip van behandeling van de correctionele procedure en de uitspraak in deze procedure op 25 september 2009.

Vooreerst mag de advocaat nooit zelf ereloon zonder taxatie door de voorzitter van het bureau voor juridische bijstand in rekening brengen en zelfs indien hem spontaan een bedrag als vergoeding wordt aangeboden, dan nog laat hij dit taxeren door de voorzitter.

Een inbreuk op deze regels geldt als een deontologische fout.

(J. Stevens, Regels en gebruiken van de advocatuur, 2^e editie, p.121)

Dergelijke werkmethode vormt een inbreuk op artikel 508/9§2 van het Gerechtelijk Wetboek (in de dagvaarding verkeerdelijk vermeld als artikel 509/9§2).

Bovendien is het aanwenden van derdengelden, zoals Mr. X het laat uitschijnen, voor een andere zaak, zonder schriftelijke kennisgeving aan de cliënt en akkoord zijnentwege, niet toegelaten en strijdig met artikel 4, alinea 3 van het Reglement van 11 december 2002 inzake de verhandeling van gelden van cliënten of derden.

De tenlastelegging is, om de hiervoor vermelde motieven, in beperkte mate bewezen.

De inbreuk is strijdig met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid, voorzien in artikel 456 van het Gerechtelijk Wetboek.

De Tuchtraad legt hiervoor een sanctie op die hierna wordt bepaald.

2. Met betrekking tot het dossier W

Onvoldoende informatieverstrekking en geen schriftelijke kennisgeving van het vonnis 11 juni 2010 van de correctionele rechtbank vormen de beweegredenen van deze tenlastelegging.

De Stafhouder heeft het onderzoek over deze klacht zeer summier gevoerd en zich beperkt tot het samenvatten van de verklaringen die diametraal tegenover elkaar staan.

Tot een grondig onderzoek à charge en à décharge is hij niet gekomen.

Ter zitting van 5 oktober 2010 is aan Mr. X gevraagd om nadere inlichtingen te geven over de contacten met mevrouw W na de uitspraak van 11 juni 2010.

Zij verklaarde dat mevrouw W, samen met haar zoon, bij haar op consult is geweest rond 22 juni 2010, dit is binnen de beroepstermijn.

Het is aannemelijk dat tijdens deze consultatie toelichting gegeven is over de uitspraak en de mogelijkheid om hiertegen hoger beroep in te stellen.

In strafzaken is het niet ongewoon dat, gelet op de korte beroepstermijn, mondeling overleg plaats heeft tussen de advocaat en zijn cliënt.

Schriftelijke communicatie is aangewezen maar een gebrek aan schriftelijke communicatie vormt daarom geen inbreuk op de regels van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid.

Het is verder onduidelijk wat bedoeld wordt met de inbreuk op artikel 508/9§2 Ger.W. inzake de klacht van mevrouw W.

Op 23 juni 2010 stort mevrouw W een bedrag van 250,00 euro. Dit bedrag is door Mr. X aan mevrouw W teruggestort.

Artikel 508/9§2 voorziet dat een advocaat, aangesteld in het kader van de tweedelijnsbijstand, zich niet rechtstreeks tot de rechthebbende mag richten met het oog op betaling van honoraria en kosten.

Nergens is er in de zaak W enige verwijzing naar tweedelijnsbijstand zodat het vermelde artikel 508/9§2 niet ter zake dienend is.

De tenlastelegging is niet bewezen.

V.SANCTIE

Gelet op de wijze waarop Mr. X als ervaren advocaat omgaat met minvermogenden in de tweedelijnsbijstand en gelet op een, weliswaar in een andere materie, reeds eerder uitgesproken sanctie, is een effectieve schorsing van 15 dagen een passende sanctie voor de bewezen verklaarde inbreuk.

OM DEZE REDENEN

De Tuchtraad voor Advocaten van de balies van het rechtsgebied van het Hof van Beroep te Brussel

Gelet op de artikelen 456 e.v. van het Gerechtelijk Wetboek

Rechtsprekende in tuchtzaken, in eerste aanleg en in openbare zitting

Verklaart de vervolgingen toelaatbaar

Verklaart de tenlastelegging in de zaak W niet bewezen en spreekt Mr. X vrij voor deze tenlastelegging

Verklaart de tenlastelegging beperkt bewezen in de zaak V

Spreekt tegen Mr. X de tuchtstraf van vijftien dagen effectieve schorsing uit

Legt de kosten van het onderzoek ten laste van Mr. X

Begroot deze kosten op

Aldus gewezen en uitgesproken te Brussel op 7 december 2010

Hebben deelgenomen aan de behandeling en beraadslaging :

Stafhouder Karel Van Alsenoy, voorzitter, evenals de assessoren

Mr Jan Van Besien, advocaat bij de balie te Brussel

Mr Guy Portaels, advocaat bij de balie te Leuven

Mr Marc Van Eeckhoudt, advocaat bij de balie te Brussel

Mr Dirk De Greef, advocaat bij de balie te Brussel

Zijn aanwezig bij de uitspraak :

Stafhouder Karel Van Alsenoy, voorzitter, evenals de assessoren

Mr Roel Nieuwdorp, advocaat bij de balie te Brussel

Mr Guy Portaels, advocaat bij de balie te Leuven

Mr Marc Van Eeckhoudt, advocaat bij de balie te Brussel

Mr Dirk De Greef, advocaat bij de balie te Brussel

Mr Roel Nieuwdorp, advocaat bij de balie te Brussel, is overeenkomstig art. 779 Ger. W. aanwezig bij de uitspraak in vervanging van Mr. Jan Van Besien die wettig verhinderd is om de uitspraak bij te wonen

Was aanwezig bij de behandeling en is aanwezig bij de uitspraak :

Mr Ludwig Evens, secretaris, advocaat bij de balie te Leuven

Karel Van Alsenoy
voorzitter

Jan Van Besien
assessor

Guy Portaels
assessor

Marc Van Eeckhoudt
assessor

Dirk De Greef
assessor

Ludwig Evens
secretaris